

Din jurisprudența recentă în materia organizării judecătorești și a statutului magistraților:

1. Avizele emise în vederea încuviințării percheziției, a reținerii sau a arestării preventive a unui magistrat, de Secția competentă a C.S.M., nu reprezintă acte administrative independente de măsurile penale dispuse de instanța penală. Ca atare, acestea nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ.

(Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, sentința civilă nr. 292 din 19 ianuarie 2011, dosar nr. 9661/2/2010)

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, la data de 11.10.2010, reclamantul C.N., în contradictoriu cu pârâtul C.S.M., a solicitat anularea avizelor nr. 145/22.04.2010 privind percheziția, nr. 146/22.04.2010 privind reținerea precum și nr. 147/23.04.2010 privind arestarea sa preventivă și suspendarea acestor acte unilaterale.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că a exercitat funcția de prim-procuror al Parchetului de pe lângă Judecătoria B. până la data de 23.04.2010. În urma constatărilor efectuate de organele de cercetare penală, D.N.A. din cadrul Parchetului General de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat încuviințarea percheziției, reținerii și arestării sale preventive, conform art. 26 alin. 1 din Regulamentul de organizare și funcționare a C.S.M. și art. 42 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, iar

pârâtul a emis avizele pe care le contestă în prezenta cauză. Aceste avize au permis Direcției Naționale Anticorupție să dispună la data de 23.04.2010, prin ordonanță, punerea în mișcare a acțiunii penale și arestarea sa preventivă.

Întrucât punerea în mișcare a acțiunii penale, prin ordonanță sau rechizitoriu, este un caz de suspendare din funcția de procuror, la data de 23.04.2010 s-a dispus suspendarea sa din funcția de procuror. Prin încheierea de ședință pronunțată la 23.04.2010, în dosarul nr. 3652/2/2010 al Curții de Apel București - Secția a II-a Penală, s-a admis propunerea de arestare preventivă. Reclamantul a mai arătat că a solicitat C.S.M. să revoce avizele a căror anulare solicită, însă autoritatea pârâtă i-a comunicat respingerea cererii, ca inadmisibilă.

Reclamantul a susținut și că avizele emise de Secția pentru procurori a C.S.M. sunt nelegale, fiind date cu încălcarea condițiilor de formă și fond prevăzute pentru valabilitatea acestor acte.

Conform art. 42 din Legea nr. 317/2004, Secția pentru procurori a C.S.M. încuviințează percheziția, reținerea, sau arestarea preventivă a procurorilor, dar această încuviințare (avizare) chiar dacă ar reprezenta o simplă condiție de procedibilitate, nu poate lăsa loc subiectivismului, având în vedere efectele pe care le produce asupra magistratului.

În acest scop, art. 11 din Regulamentul de organizare și funcționare a C.S.M. prevede ca Plenul și secțiile C.S.M. să emită hotărâri, iar președintele și vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii să emită decizii, potrivit dispozițiilor legale și regulamentare.

Reclamantul a apreciat că încuviințarea (avizul) emisă de C.S.M. - Secția pentru procurori trebuie să îmbrace forma hotărârii, întrucât lucrările secțiilor C.S.M. sunt supuse unor condiții de fond și de formă prevăzute de lege. A menționat că a cerut C.S.M. să-i comunice avizele și procesele-verbale ale ședințelor în care au fost emise, dar nici până în prezent nu a primit răspuns la aceste solicitări. De asemenea, a susținut că nici în cuprinsul dosarului nr. 3652/2/2010 al Curții de Apel București - Secția a II-a Penală nu se regăsesc procesele-verbale încheiate ca urmare a deliberărilor în vederea emiterii avizului privind arestarea sa. În lipsa acestor acte, nu poate stabili dacă a fost îndeplinită condiția cvorumului prevăzut de art. 12 alin.4 și alin.9 din Regulamentul de organizare și funcționare a C.S.M..

Reclamantul a criticat actele contestate ca fiind nelegale și sub aspectul lipsei motivării hotărârii, contrar art. 13 alin. 5 din Regulamentul de organizare și funcționare a C.S.M..

Pe de altă parte, a arătat că încuviințarea (avizul) nu se dorește a fi o simplă apreciere discreționară și subiectivă, ci tocmai un instrument al C.S.M. de a apăra magistrații împotriva oricărui act de natură să aducă atingere independenței sau imparțialității acestora în îndeplinirea justiției ori să creeze suspiciuni cu privire la acestea, așa cum prevăd dispozițiile art. 4 din Regulamentul de organizare și funcționare a C.S.M.. Cu toate acestea, Consiliul Superior al Magistraturii nu l-a ascultat înaintea încuviințării arestării, iar hotărârea nemotivată privind arestarea preventivă a fost luată în lipsa vreunui proces-verbal de ședință.

Se pune întrebarea dacă a existat vreo ședință a Secției pentru procurori sau a fost opinia unei singure persoane. Prin aceasta i s-a încălcat dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 21 alin. 3 din Constituția României.

Motivarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii de respingere a plângerii prealabile este una lacunară, evazivă și lipsită de orice temei legal. Încuviințarea / avizul, ca și condiție a unui act premergător în cadrul urmăririi penale, emană de la o autoritate publică cu competența bine determinată, în urma unui proces deliberativ, supus unor condiții de formă și de fond.

C.S.M. - Secția pentru procurori nu putea emite avizul de arestare preventivă atâta timp cât nu era ascultat în prealabil, având în vedere principiul constituțional al separației puterilor în stat, recunoscut prin Constituție și dreptul la apărare garantat de art. 24 din Constituție, care cuprinde și dreptul de a fi asistat de avocat. Art. 72 alin. 2 din Constituție prevede că un deputat sau senator al României nu poate fi percheziționat, reținut sau arestat fără încuviințarea Camerei din care face parte, după ascultarea lor. Legea nr. 115/1999 prin răspunderea ministerială, la art. 11 prevede că, la dezbaterile din cele două camere ale Parlamentului, prezența celui în cauză este obligatorie. Reclamantul a susținut că magistratul nu are mai puține drepturi constituționale decât un membru al Parlamentului sau decât un membru al Guvernului și trebuie să-i fie garantat dreptul la apărare pe întreaga durată a procesului penal.

Analizând actele și lucrările din dosar în raport de susținerile părților și de prevederile legale incidente în cauză, cu prioritate pe excepția inadmisibilității acțiunii invocată de pârâtul C.S.M., Curtea de Apel a reținut următoarele:

Potrivit art. 42 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, Secția pentru procurori a C.S.M. „încuviințează” percheziția, reținerea sau arestarea preventivă a procurorilor.

Conform art. 100 și următoarele din Codul de procedură penală, precum și art. 136 din Codul de procedură penală,

percheziția, reținerea și arestarea preventivă sunt măsuri luate pentru ridicare de obiecte și înscrisuri și măsuri preventive dispuse de instanța penală pentru desființarea cărora se prevede în Codul de procedură penală, ca lege organică, o altă procedură judiciară. Încuviințarea percheziției, a reținerii sau a arestării preventive, realizată de Secția pentru procurori a C.S.M., prin avizele contestate, nu reprezintă emiterea unor acte administrative independente de măsurile penale dispuse de instanța penală. Motivele măsurilor percheziției, a reținerii și a arestării preventive aparțin autorităților publice care au dispus acele măsuri.

C.S.M. a apreciat, în raport de motivele prezentate pentru aceste măsuri, dacă se impunea ori nu încuviințarea lor, astfel că avizele contestate fac corp comun cu actele prin care au fost dispuse măsurile de ridicare de obiecte și înscrisuri și măsurile preventive în procesul penal.

Ca atare, avizele a căror anulare se solicită intră sub incidența art. 5 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, în sensul că „nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin legea organică, o altă procedură judiciară.”

Acțiunea reclamantului de anulare a avizelor în discuție vizează practic contestarea în contencios administrativ a măsurilor percheziției, reținerii și arestării preventive, dispuse de instanța penală, după ce au fost încuviințate (avizate) de C.S.M., ceea ce este evident inadmisibil.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 137 din Codul de procedură civilă, coroborat cu art. 5 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, Curtea a admis excepția inadmisibilității invocată de pârâțul C.S.M. și, în consecință, a respins acțiunea, ca inadmisibilă.

2. Acțiune formulată de Curtea de Apel București împotriva Hotărârii Plenului C.S.M. care a dispus ca posturile ce privesc funcții de conducere să nu fie incluse în lista posturilor scoase la concursul de promovare în funcții de execuție a judecătorilor. Lipsă de interes. Posibilitatea ocupării locurilor în cauză prin valorificarea rezultatelor concursului.

(Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, sentința civilă nr. 4370 din 22 iunie 2011, dosar nr. 3864/2/2011)

La data de 22.04.2011, sub nr. 3864/2/2011, s-a înregistrat acțiunea reclamantei Curtea de Apel București, prin care a chemat în judecată pe pârâțul Consiliul Superior al Magistraturii, pentru ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună anularea în parte a Hotărârii Plenului C.S.M. nr. 9203.03.2011, respectiv a dispozițiilor referitoare la numărul posturilor de judecători vacante la nivelul Curții de Apel București, scoase la concursul din data de 08.05.2011 și obligarea pârâtului C.S.M. să emită un act administrativ de modificare parțială a Hotărârii nr. 92/03.03.2011, în sensul scoaterii la concurs a 7 posturi de judecători la nivelul Curții de Apel București.

În fapt, reclamanta a arătat că, prin hotărârea atacată, C.S.M. a dispus scoaterea la concurs a unui număr de trei posturi de execuție vacante la Curtea de Apel București, după ce, în prealabil, și-a exprimat punctul de vedere referitor la numărul posturilor vacante de judecător, prin adresa înregistrată sub nr. 3/1719/02.03.2011.

Totodată, a făcut mențiunea că dintre cele 7 posturi de judecător vacante la Curtea de Apel București, 4 sunt ocupate de președinți de secție care sunt delegați în aceste funcții și pentru care sunt în curs procedurile de numire în funcție.

În ceea ce privește aceste 4 posturi, solicitarea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 48 alin. 9 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora numirea judecătorilor în celelalte funcții de conducere se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată, de Consiliul Superior al Magistraturii, la propunerea președintelui instanței. Așadar, este atributul exclusiv al președintelui instanței să formuleze aceste propuneri, în condițiile legii.

Hotărârea atacată este contrarie practicii C.S.M., agravând problemele de personal la nivelul instanței.

Temeiurile de drept, pe care a fost întemeiat răspunsul la plângerea prealabilă, au fost chiar dispozițiile legale avute în vedere la formularea plângerii prealabile, respectiv art. 43 alin. 1 din Legea nr. 303/2004, respectiv art. 4 alin. 2 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006, cu modificările și completările următoare, cărora le-a fost dată o altă interpretare.

Astfel, Plenul C.S.M. a dispus ca acele patru posturi ce privesc funcții de conducere să nu fie incluse în lista posturilor scoase la concursul de promovare, neavând în vedere faptul că aceste posturi s-au vacantat ca urmare a promovării judecătorilor cu funcții de conducere la Înalta Curte de Casație și Justiție sau au devenit vacante prin pensionarea judecătorilor cu funcții de conducere. Nu s-a avut în vedere și faptul că judecătorii care ocupă astfel de funcții dețin în primul rând funcții de execuție și apoi funcții de conducere.

La 21.06.2011 a depus întâmpinare pârâtul C.S.M., care a invocat excepția lipsei de interes.

Analizând actele și lucrările dosarului cu privire la excepția lipsei de interes în

conformitate cu dispozițiile art. 137 din Codul de procedură civilă, s-a reținut că această excepție este întemeiată, urmând a fi admisă, pentru următoarele considerente:

Reclamanta solicită anularea parțială a hotărârii Plenului C.S.M. nr. 92/2011 cu privire la numărul de posturi de judecători scoase la concursul din data de 08.05.2011, la nivelul Curții de Apel București.

S-a susținut de reclamantă că ar fi fost vacante un număr de 7 posturi de judecător, și nu 3, câte au fost scoase la concurs, celelalte patru fiind ocupate de președinți de secție cu delegație în aceste funcții, pentru care sunt în curs procedurile de numire în funcție.

Interesul trebuie să existe pe toată durata procesului, atât la momentul introducerii acțiunii, cât și ulterior.

Având în vedere situația concretă existentă în cauză, s-a reținut din chiar susținerile reclamantei că la momentul introducerii acțiunii erau în curs procedurile de numire în funcții de conducere de președinți de secție.

Chiar anterior soluționării cauzei, respectivele posturi au fost ocupate de către judecători din cadrul Curții de Apel București, astfel că posturile respective au devenit vacante.

Potrivit art. 30 din Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 621/2006 "judecătorii și procurorii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 27 (cele privind declararea ca admiși la concurs), dar care nu au fost promovați, ca urmare a lipsei posturilor vacante, pot fi promovați în posturile ce se vacantează, la instanțele sau parchetele pentru care au optat la înscriere, în termen de 6 luni de la data comunicării rezultatelor finale ale concursului."

Prin urmare, încă de la momentul introducerii acțiunii a existat posibilitatea ca locurile invocate și care nu au fost scoase la concurs să fie ocupate de cei

care au promovat, prin valorificarea rezultatelor concursului din 08.05.2011.

Așadar, s-a constatat că reclamanta nu are un interes în promovarea prezentei acțiuni, cu atât mai mult în prezent, întrucât la 01.06.2011, deci după concurs, au fost indicate ca fiind vacante toate posturile care anterior figurau în categoria posturilor de conducere și nu a celor de execuție și nu au fost scoase la concurs.

Cum la acest moment există posibilitatea ca toate posturile ce s-au vacantat să fie ocupate prin valorificarea examenului de promovare în funcții de execuție, s-a constatat că reclamanta nu are niciun interes în susținerea cererii, aceasta fiind interesată doar de ocuparea posturilor existente, și nu de cele scoase la concurs. Mai mult, concursul fiind finalizat, interesul nu mai putea să îndeplinească condiția de a fi actual.

Față de cele arătate mai sus, Curtea de Apel a admis excepția lipsei de interes și a respins cererea reclamantei, ca fiind lipsită de interes.

3. Excepția de nelegalitate a prevederilor art. 33 alin. 5 din Regulamentul de organizare și desfășurare concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor. Caracterul definitiv al rezultatelor probei orale nu poate să rezulte numai din faptul înregistrării desfășurării (cel puțin în format audio) și păstrării acestei înregistrări cel puțin un an de la data desfășurării probei.

(Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, Sentința civilă nr. 6180 din 26 octombrie 2011, Dosar nr. 1101/1/2009)

Prin încheierea de ședință de la data de 13.01.2011, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Contencios Administrativ și Fiscal a sesizat Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios

Administrativ și Fiscal în vederea soluționării excepției de nelegalitate a prevederilor art. 33 alin. 5 din Regulamentul de organizare și desfășurare concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr. 320 din 27 aprilie 2006 a Plenului C.S.M. invocată de recurent și a suspendat judecarea recursului până la soluționarea irevocabilă a excepției de nelegalitate.

S-a reținut de către Înalta Curte că în cadrul ședinței de judecată din 5 noiembrie 2009, recurentul P.P. a invocat excepția de nelegalitate a prevederilor art. 33 alin. 5 din Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr. 320 din 27 aprilie 2006 a Plenului C.S.M.

În motivarea excepției de nelegalitate, recurentul a arătat că prevederile art. 33 alin. 5 din Regulament intră în vădită contradicție cu prevederile art. 34 din același Regulament, art. 1 din Convenția pentru apărarea cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și cu art. 16 din Constituția României.

A arătat că, potrivit art. 4 din Regulament, numirea procurorilor în funcțiile de prim-procuror al parchetului de pe lângă tribunal se face numai prin concurs sau examen, acestea constând, potrivit art. 5 din Regulament în susținerea următoarelor probe: testarea psihologică, evaluarea capacității candidatului de a lua decizii și de a-si asuma răspunderea, precum și verificarea rezistenței la stres; prezentarea unui proiect referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției pentru care candidează; testarea scrisă privind managementul, comunicarea și resursele umane.

Cât privește prezentarea proiectului, această probă constă într-o susținere orală și este apreciată în vederea notării prin prisma mai multor criterii, dintre care,

în principiu, cele menționate în mod expres de prevederile art. 33 alin. 2 din Regulament, respectiv: "a) folosirea adecvata a resurselor umane și materiale, evaluarea necesităților, gestionarea situațiilor de criză, raportul resurse investite - rezultate obținute, gestionarea informațiilor, organizarea pregătirii și perfecționării profesionale și repartizarea sarcinilor în cadrul parchetelor; b) comportamentul și comunicarea cu judecătorii, procurorii, personalul auxiliar, justițiabilii, persoanele implicate în actul de justiție, alte instituții, mass-media, asigurarea accesului la informațiile de interes public din cadrul parchetului și transparența actului de conducere;c) îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege și regulamente, cunoașterea și capacitatea de a pune în practică politicile publice din domeniul justiției, strategiile naționale și secvențiale în domeniul justiției și respectarea principiului repartizării pe criterii obiective a cauzelor; d) capacitatea de organizare, capacitatea rapidă de decizie, autoperfecționarea, capacitatea de analiză, sinteză, previziune, strategie și planificare pe termen scurt, mediu și lung, inițiativa și capacitatea de adaptare rapidă. "

A mai susținut recurentul că prin art. 33 alin. 5 din Regulament, care instituie interdicția de a contesta rezultatele obținute la susținerea proiectului, se face imposibilă exercitarea unui control ulterior al corectitudinii notei obținute la proba orală și acordată de comisia de examinare candidatului ce a participat la concurs / examen.

Această interdicție lipsește de conținut prevederile art. 34 din același Regulament, conform cărora: „Desfășurarea probei constând în susținerea proiectului se înregistrează cel puțin cu mijloace audio. Înregistrările se păstrează o perioadă de un an de la data desfășurării probei, după care se distrug”.

Altfel, norma conținută de art. 34 din regulament ar fi lipsită de conținut și ar fi în contradicție cu intenția legiuitorului, aspect de altfel recunoscut indirect și în considerentele Hotărârii nr. 1467/17.12.2008 ce face obiectul recursului, în care se retine: "Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că posibilitatea analizării contestațiilor la proba orală a rezultatului obținut în urma prezentării proiectului referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere poate fi introdusă prin modificarea Regulamentului, fapt ce nu este posibil pe parcursul derulării concursului, ci ulterior, în urma analizării necesității și oportunității modificării Regulamentului în acest sens”.

Or, păstrarea înregistrării reprezintă forma cerută *ad probationem* care, după cum se susține și în doctrină, această cerință „constă în întocmirea unui înscris care să probeze actul juridic civil”.

Prin urmare, deși proba orală înregistrată se păstrează timp de 1 an, conform art. 34 din Regulament, această înregistrare nu poate fi ascultată niciodată, întrucât candidatului nemulțumit îi este interzisă contestarea rezultatelor probei orale, conform art. 33 alin. 5 din același Regulament, ceea ce în opinia recurentului reprezintă o vădită nelegalitate.

În consecință, recurentul apreciază că prin instituirea unei interdicții de a contesta rezultatele unei probe, art. 33 alin. 5 din Regulament intră în conflict atât cu dispozițiile art. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și practica europeană în materie, cât și cu dispozițiile art. 21 alin. 3 din Legea fundamentală care obligă statul, inclusiv prin mijloace legale, să asigure echitatea procesului civil.

Intimatul C.S.M., prin punctul de vedere formulat, a solicitat respingerea excepției de nelegalitate, susținând că prevederile art. 33 alin. 5 din Regulament

nu intră în contradicție cu prevederile art. 34 din același act normativ și nici cu cele ale art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, solicitând în consecință respingerea acesteia.

Față de excepția de nelegalitate invocată de recurentul P.P., analizând actele și lucrările dosarului, Înalta Curte a constatat că potrivit dispozițiilor art. 4 alin. 1 teza a II-a din Legea nr. 554/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 262/2007, instanța în fața căreia s-a invocat excepția de nelegalitate are competența și obligația să verifice admisibilitatea excepției, raportat la aspectul dacă de actul administrativ apreciat ca nelegal depinde soluționarea litigiului pe fond.

În cauză, s-a constatat că Hotărârea nr. 1467 din 17 decembrie 2008 a Plenului C.S.M. are caracterul unui act administrativ, fiind îndeplinită și cerința legăturii acestei hotărâri cu soluționarea pe fond a pricinii, în sensul că actul ce formează obiectul recursului.

În plus, s-a reținut că nu poate fi ignorată, în această privință, practica judiciară constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal, care s-a pronunțat în mod repetat în sensul admisibilității excepției de nelegalitate a actului administrativ cu caracter normativ, atât anterior, cât și ulterior modificării Legii nr. 554/2004 prin Legea nr. 262/2007.

În consecință, excepția de nelegalitate a prevederilor art. 33 alin. 5 din Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr. 20 din 27 aprilie 2006 a Plenului C.S.M. este pe deplin admisibilă.

Analizând actele dosarului, cu privire la excepția de nelegalitate, Curtea a constatat că aceasta vizează art. 33 alin. 5 din Regulamentul de organizare și desfășurare concursului sau examenului

pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr. 320 din 27 aprilie 2006 a Plenului C.S.M.

Curtea observă că se susține în primul rând că nelegalitatea dispozițiilor cuprinse în Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 320 din 27 aprilie 2006 a Plenului C.S.M. decurge din faptul că dispozițiile art. 33 alin. 5 din Regulament intră în vădită contradicție cu prevederile art. 34 din același act administrative, precum și din faptul că acestea încalcă „prevederile art. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dar și practica europeană în materie”.

Cu privire la aceste susțineri, Curtea a observat că în cauză, raportat la obiectul acesteia, întemeiat pe dispozițiile art. 4 din Legea nr. 554/2004, este necesar ca analiza legalității actului administrativ să vizeze, în mod obligatoriu, anumite cerințe ce trebuie respectate cumulativ. Astfel, trebuie ca actul administrativ să fie adoptat sau emis de către autoritățile competente din punct de vedere material și teritorial și în limitele acestei competențe. În al doilea rând, conținutul actului administrativ trebuie să fie conform cu cel al legii în baza căreia este emis și cu actele normative cu forță juridică superioară. De asemenea, actul trebuie să corespundă scopului urmărit de legea pe care o pune în executare și să fie adoptate sau emise în forma specifică actelor administrative și cu respectarea procedurii și a normelor de tehnică legislativă.

În primul rând, Curtea a constatat că excepția de nelegalitate vizează dispozițiile art. 35 alin. 5 din Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr. 320/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, text potrivit cu care „*rezultatele susținerii proiectului sunt definitive*

și nu pot fi contestate”. Hotărârea prin care a fost adoptat Regulamentul a avut ca temei dispozițiile art. 48 alin. 6 din Legea nr. 303/2004 republicată privind statutul judecătorilor și procurorilor.

În ce privește aspectul legat de lipsa concordanței între dispozițiile criticate și cele ale art. 34 din același Regulament, ce instituie obligația înregistrării desfășurării probei privind susținerea proiectului cel puțin cu mijloace audio și a păstrării înregistrărilor pe o perioadă de un an de la data desfășurării probei, Curtea apreciază că susținerile reclamantului nu sunt de natură a conduce la concluzia nelegalității textului invocat. Aceasta întrucât legalitatea actului administrativ nu se apreciază numai în raport cu restul dispozițiilor din cuprinsul actului, ci și prin raportare la normele legale cu forță juridică superioară în temeiul cărora actul a fost adoptat.

Ca atare, în cauză, nelegalitatea dispoziției ce prevede caracterul definitiv al rezultatelor probei orale nu poate fi în nici un caz să rezulte numai din faptul înregistrării desfășurării (cel puțin în format audio) și păstrării acestei înregistrări cel puțin un an de la data desfășurării probei.

Curtea nu a considerat întemeiat argumentul adus de reclamant în sprijinul tezei sale și care se referă la recunoașterea indirectă de către C.S.M. cu privire la contradicția dintre cele două texte și la intenția autorului textului criticat, recunoaștere cuprinsă în Hotărârea nr. 1467/17.12.2008 și care în opinia reclamantului rezultă din următoarea afirmație: „Plenul C.S.M. apreciază posibilitatea analizării contestațiilor la proba orală a rezultatului obținut în urma prezentării proiectului referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere poate fi introdusă prin modificarea Regulamentului, fapt ce nu este posibil pe parcursul derulării concursului, ci ulterior, în urma analizării

necesității și oportunității modificărilor în acest sens.” În mod evident, din poziția exprimată de emitentul actului, C.S.M., nu rezultă în nici un caz recunoașterea la care face referire reclamantul, ci se susține doar posibilitatea unei modificări în sensul arătat de acesta, însă numai după finalizarea concursului și numai dacă modificarea va fi considerată necesară și oportună. De menționat, sub acest din urmă aspect, este faptul că de la data finalizării concursului Regulamentul a suferit modificări, nici una dintre acestea nu a vizat introducerea posibilității de contestare a probei privind susținerea proiectului.

Referitor la nelegalitatea textului art. 33 alin. 5 din Regulament decurgând din contradicția acestuia cu prevederile art. 1 și art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea a reținut în primul rând că art. 1 din Convenție nu are ca efect decât recunoașterea, cu caracter de principiu, în favoarea oricărei persoane a drepturilor și libertăților pe care Convenția le prevede, astfel că acesta nu poate fi invocat singur, ci numai prin raportare la norma convențională care definește concret unul dintre drepturile la care art. 1 face trimitere.

De asemenea, este de observat că reclamantul, susținând încălcarea art. 1 din Convenție, a invocat în cauză necesitatea respectării dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din Convenție. Pornind de la premisa că prin invocarea acestui drept, reclamantul a înțeles să susțină nelegalitatea art. 33 alin. 5 din Regulament ca urmare a încălcării prin efectul acestuia a dreptului la un proces echitabil, Curtea a observat că sintagma folosită în art. 6 și care se referă la dreptul oricărei persoane la judecarea cauzei sale în mod echitabil (sau pe scurt *dreptul la un proces echitabil*) include mai multe componente printre care: dreptul de acces la o instanță

judecătorească, egalitatea armelor, dreptul la o procedură contradictorie, dreptul la o hotărâre motivată etc.

În condițiile în care reclamantul nu a precizat în care dintre aceste componente dreptul său la un proces echitabil este încălcat prin art. 33 alin. 5 din Regulamentul în cauză, Curtea, analizând în primul rând respectarea dreptului consacrat de art. 6 din Convenție din perspectiva accesului la o instanță de judecată (celelalte aspecte vizând desfășurarea procedurii în fața instanței de judecată și fiind deci nerelevante în cauză, dat fiind obiectul excepției de nelegalitate), a constatat că nu poate fi reținută o astfel de încălcare. Aceasta, întrucât potrivit art. 29 alin. 7 din Legea nr. 317/2004 republicată privind Consiliul Superior al Magistraturii, hotărârile adoptate de Plenul C.S.M. care privesc cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor (cum este și cea în cauză prin care s-a respins contestația reclamantului și s-au validat rezultatele concursului pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor desfășurat în perioada 24.09.-16.12.2008) pot fi atacate cu recurs la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție de orice persoană interesată.

Ca atare, raportat la cele expuse anterior, reținând în plus că celelalte cerințe necesar a fi respectate, referitoare la forma în care a fost adoptat actul ori la scopul urmărit prin emiterea acestuia, nu au fost contestate de către reclamant, însă din analiza înscrisurilor de la dosar rezultă îndeplinirea acestora, Curtea a apreciat că susținerile reclamantului vizând nelegalitatea dispozițiilor art. 33 alin. 5 din Regulamentul de organizare și desfășurare concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor aprobat prin Hotărârea nr. 320 din 27 aprilie 2006 a Plenului Superior al Magistraturii nu sunt întemeiate, în cauză neputând fi reținute,

în ce privește acest act normativ aspecte de nelegalitate.

În consecință, ținând seama de considerentele arătate și în temeiul dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, Curtea a respins excepția de nelegalitate invocată de reclamantul P.P. în dosarul nr.1101/1/2009 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, ca neîntemeiată.

4. Alegerea în funcția de vicepreședinte al C.S.M. Reînnoirea mandatului. Se pot exercita două mandate, cu condiția ca acestea să nu fie succesive. Dacă legiuitorul ar fi intenționat să interzică un al doilea mandat indiferent de situație, ar fi folosit expresia „un singur mandat” sau o altă expresie echivalentă și lipsită de orice urmă de echivoc.

(Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, Sentința civilă nr. 6529 din 8 noiembrie 2011, Dosar nr. 618/1/2010a1.1)

Prin cererea formulată la data de 22.01.2010 și înregistrată inițial pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, reclamanta Asociația Magistraților din România a chemat în judecată pe pârâțul Consiliul Superior al Magistraturii, solicitând anularea Hotărârii nr. 1 din 11 ianuarie 2010 și a Hotărârii nr. 2 din 11 ianuarie 2010, adoptate de Plenului C.S.M.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat că prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 1 din 11 ianuarie 2010, începând cu data de 12 ianuarie 2010, doamna F.B., judecător la Tribunalul Mehedinți, a fost aleasă în funcția de președinte al C.S.M., pentru un mandat de un an.

Prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 2 din 11 ianuarie 2010, începând cu data de 12 ianuarie 2010, doamna G.D.P.I.,

procuror la Direcția de Investigare a Infrafracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a fost aleasă în funcția de vicepreședinte al C.S.M., pentru un mandat de un an.

Hotărârile au fost adoptate în temeiul prevederilor art. 23 alin. 3 și 4 și art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora: „Art. 23 – (3) Președintele și vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii nu exercită activitatea de judecător sau procuror. Judecătorii și procurorii aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii își suspendă activitatea de judecător, respectiv de procuror, referitoare la prezența judecătorilor în complete de judecată, respectiv efectuarea actelor de urmărire penală de către procurori. La încetarea mandatului, cei care au optat pentru suspendarea activității își reiau activitatea de judecător sau procuror. (4) Membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii aflați în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi pot opta pentru suspendarea activității de judecător sau procuror pentru perioada rămasă până la terminarea mandatului. Opțiunea se exprimă în scris, la președintele Consiliului Superior al Magistraturii, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Art. 24. - (1) Consiliul Superior al Magistraturii este condus de președinte, ajutat de un vicepreședinte, aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3 lit. a), care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit.”

Reclamanta a arătat că, la o simplă lectură, se poate constata că cele două hotărâri contestate nu sunt motivate, cerință expres prevăzută de dispozițiile art. 24 alin. 2 din Legea nr. 317/2004, republicată.

Astfel, în opinia reclamantei, se poate constata că hotărârile cuprind numai

următoarele: expunerea împrejurării care justifică alegerea noului președinte / vicepreședinte al C.S.M. (încetarea mandatului fostului președinte/vicepreședinte); enumerarea laconică a membrilor C.S.M. care și-au depus candidatura pentru funcția de președinte / vicepreședinte; îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 24 alin. 2 din Legea nr. 317/2004, republicată. Singura condiție prevăzută de acest text de lege se referă la prezența a cel puțin 15 membri ai Plenului C.S.M..

Principiul motivării actului administrativ, impunea ca în Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 1 din 11 ianuarie 2010, respectiv Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 2 din 11 ianuarie 2010, să regăsim care sunt motivele care au determinat Plenul să opteze pentru unul sau altul dintre candidații care s-au înscris pentru funcția de președinte/vicepreședinte al C.S.M.

Sub aspectul fondului, cu referire la Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 1 din 11 ianuarie 2010, lipsa de probitate morală a persoanei alese în funcția de președinte al C.S.M. vatamă interesul legitim public, în sensul art. 2 alin. 1 lit. r din Legea nr. 554/2004, cu referire la ordinea de drept, garantarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor și realizarea competenței autorităților publice.

Față de aceste dispoziții legale, reclamanta aduce următoarele critici Hotărârii nr. 1 din 11 ianuarie 2010 a Plenului C.S.M. cu privire la alegerea doamnei judecător F.B. în funcția de președinte al C.S.M.: probitatea morală a oricărui judecător este profund afectată în ipoteza în care asupra persoanei sale planează suspiciuni, confirmate prin acte oficiale, cu privire la calitatea de colaborator al fostei Securități; suspiciunile de colaborator al fostei Securități, care planează asupra doamnei judecător F.B., au fost dezbătute pe larg în mass-media încă din cursul anului 2006, când, în urma dezvăluirilor făcute de C.N.S.A.S. a

devenit publică existența colaborării sale cu fosta Securitate; în prezent, împrejurarea că doamna judecător invocă permanent în apărarea sa ca „argument suprem” faptul că este în posesia unei hotărâri judecătorești irevocabile, prin care se reține că nu a făcut „poliție politică”, nu este de natură a înlătura suspiciunile puternice care planează asupra moralității sale ca judecător, întrucât doamna F.B. nu a contestat nici existența și veridicitatea angajamentului încheiat cu fosta Securitate, nici faptul că a întocmit note informative cu privire la activitatea diverselor persoane și nici perioada în care a desfășurat aceste activități. Astfel fiind, rezultă fără dubiu că, potrivit art. 7 alin. 5 din Legea nr. 317/2004, doamna judecător F.B. nu are nici dreptul de a fi membru al C.S.M.; alegerea făcută de Plenul C.S.M. în ceea ce privește funcția de președinte al acestui organism a fost puternic contestată în mass-media din România, dovadă în acest sens fiind articolele din presa scrisă; mult mai grav este faptul că percepția mass-mediei din România cu privire la doamna judecător F.B. este aceeași cu percepția din presa internațională, dovadă fiind articolul publicat în cotidianul francez „*Le monde*” din 19 ianuarie 2010 sub titlul „În România, în sistemul judiciar sunt infiltrați foști agenți ai poliției politice comuniste”; existența unor asemenea acuzații este de natură a crea cu privire la doamna F.B. serioase suspiciuni ce impietează în primul rând asupra calității de judecător pe care o deține, subsecvent, asupra calității de membru al C.S.M. și, cu atât mai mult, asupra calității recent dobândite de președinte al C.S.M.; cu alte cuvinte, suspiciunile care planează asupra probității morale a doamnei judecător F.B., în condițiile în care nu a fost înlăturată evidența fostei sale activități de colaborator al fostei Securități, sunt transpuse, ca urmare a Hotărârii Plenului C.S.M. nr. 1 din 11

ianuarie 2010, asupra instituției care, constituțional, este chemată să confere întregii puteri judecătorești o imagine demnă de înaltă probitate morală; se constată faptul că suspiciunile în privința probității morale a doamnei judecător se răsfrâng asupra întregului corp al magistraților din România, deoarece, se susține în presa scrisă că „alegerea F.B. demonstrează că C.S.M. și, prin extensie, întregul corp de magistrați pe care îl reprezintă, sunt nu doar incapabile să se reformeze, ci nostalgice după un trecut glorios și profitabil pentru mulți împărtășitori ai legii” (citat din articolul „Justiția securiștilor și dinozaurilor” publicat la 12 ianuarie 2010 în „Revista 22”).

În ce privește Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 2 din 11 ianuarie 2010, reclamanta invocă neîndeplinirea, de către doamna procuror G.D.P.I., a condițiilor necesare pentru alegerea în funcția de vicepreședinte al C.S.M.

Potrivit art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, republicată, „Consiliul Superior al Magistraturii este condus de președinte, ajutat de un vicepreședinte, aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3 lit. a), care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit”.

Or, doamna procuror G.D.P.I. a mai deținut funcția de vicepreședinte al C.S.M. începând cu data de 12 ianuarie 2008, în baza Hotărârii Plenului C.S.M. nr. 2 din 10 ianuarie 2008.

Astfel fiind, rezultă fără echivoc faptul că alegerea doamnei procuror G.D.P.I. pentru un al doilea mandat de vicepreședinte al C.S.M. încalcă dispozițiile art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, republicată.

Pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii a formulat întâmpinare, invocând în prealabil excepția inadmisibilității, excepția de necompetență materială, solicitând declinarea competenței de soluționare în favoarea Curții de Apel

București, Secția de Contencios administrativ și fiscal și, în subsidiar, respingerea recursului, ca nefondat.

Pe fond, pârâțul arată că prin Hotărârea nr. 1 din 11.01.2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, a fost aleasă în funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, doamna judecător F.B., pentru un mandat de un an, începând cu data de 12.01.2010, iar prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2, din aceeași dată, a fost aleasă în funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii, doamna procuror G.D.P.I., tot pentru un mandat de un an, începând cu data de 12.01.2010.

Criticile de nelegalitate aduse celor două hotărâri se referă în esență la lipsa motivării, lipsa de probitate morală a persoanei aleasă în funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, invocându-se sub acest aspect vătămarea interesului legitim public, în sensul prevederilor art. 2 alin. 1 lit. r din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările ulterioare, iar în ceea ce privește Hotărârea nr. 2 din 11 ianuarie 2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, încălcarea dispozițiilor art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare.

Funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii este reglementată în Cap. III al Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 22 alin. 2 din lege prevede că "în ședința de constituire, prezidată de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, sunt aleși președintele și vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii".

La art. 24 alin. 1 și 2 se prevede că C.S.M. este condus de un președinte, ajutat de un vicepreședinte, aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3

lit. a, care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit, președintele și vicepreședintele fiind aleși de Plen, în prezența a cel puțin 15 membri ai Consiliului, cu votul majorității membrilor acestuia.

Este adevărat că, potrivit art. 29 alin. 4 din legea în discuție, „Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii, în plen și în secții, se iau prin vot direct și secret și se motivează”.

Recurenta, prevalându-se de aceste dispoziții, invocă nulitatea hotărârilor atacate, determinată în opinia sa de lipsa motivării deciziei de alegere a președintelui și respectiv a vicepreședintelui C.S.M.

Pârâțul opinează că, dat fiind specificul hotărârilor în discuție, constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 24 alin. 2 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, suplinește cerința motivării hotărârilor, în lumina dispozițiilor art. 29 alin. 4 din aceeași lege.

Mai arată că, potrivit dispozițiilor legale incidente, la care s-a făcut referire, alegerea președintelui și a vicepreședintelui C.S.M. se face de către plen, în prezența a cel puțin 15 membri ai Consiliului, cu votul majorității, votul fiind direct și secret.

Asigurarea caracterului secret al votului prin care sunt aleși președintele, respectiv vicepreședintele C.S.M., presupune o imposibilitate obiectivă de motivare în sensul invocat de recurentă, a alegerii în funcție a uneia dintre persoanele care și-au depus candidatura, întrucât la baza deciziei, cel puțin majoritare, de numire în cele două funcții de conducere, stau deciziile individuale, de analiză și reflecție proprie, a fiecăruia dintre membrii care au optat în acest sens.

Prin urmare, caracterul secret al votului individual al fiecăruia dintre membrii plenului determină, în mod intrinsec,

un filtru propriu, astfel încât considerentele care au determinat pe fiecare, în parte, să decidă în sensul alegerii uneia sau alteia dintre candidaturile depuse, nu pot fi surprinse sub forma motivării dorite de recurentă.

În considerarea aspectelor relevate, reiterează faptul că nu poate fi reținută nulitatea hotărârilor atacate, pentru pretinsa nerespectare a dispozițiilor art. 29 alin. 4 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la critica privind lipsa de probitate morală a persoanei aleasă în funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, și prin aceasta pretinsa încălcare a prevederilor art. 2 alin. 1 lit. r din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările ulterioare, învederează următoarele aspecte:

Potrivit art. 7 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare: "Membrii C.S.M. se aleg din rândul judecătorilor și procurorilor numiți de Președintele României".

Conform alin. 4 al aceluiași articol, candidaturile se depun la Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la Colegiul de conducere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, la Colegiul de conducere al Parchetului Național Anticorupție sau la colegiile de conducere ale curților de apel ori ale parchetelor de pe lângă acestea, însoțite, printre altele și de o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 și nici nu au colaborat cu acestea.

Art. 7 alin. 5 interzice, în mod expres, alegerea ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, a judecătorilor și procurorilor care au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 sau

au colaborat cu acestea, colegiile de conducere ale instanțelor și parchetelor anterior menționate verificând îndeplinirea acestor condiții (alin. 6 al art. 7).

În motivele sale de recurs, recurenta face vorbire, cu referire la acest aspect, de suspiciunile care planează asupra doamnei judecător F.B. cu privire la o pretinsă colaborare cu serviciile de informații, înainte de 1990, dezbătute în mass media.

Reiterează faptul că, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. 5 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu poate fi ales ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorul sau procurorul care, înainte de 1990, a făcut parte din serviciile de informații sau a colaborat cu acestea.

Această dispoziție legală nu poate fi extinsă cu privire la judecătorul sau procurorul asupra căruia doar planează suspiciuni în sensul arătat, suspiciuni exacerbate în mass media.

În ceea ce o privește pe doamna judecător F.B., învederează că, prin decizia nr. 2982 pronunțată la data de 29 mai 2009 de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal a fost consfințită, irevocabil, legalitatea și temeinicia deciziei nr. 255 din 6 iulie 2006 emisă de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, decizie prin care a fost admisă contestația doamnei judecător împotriva deciziei nr. 166 din 18 mai 2005 a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, stabilindu-se faptul că nu a fost agent sau colaborator al poliției politice comuniste.

În considerarea celor expuse, apreciază că nu poate fi reținută, cu privire la Hotărârea nr. 1 din 11.01.2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, nescotirea prevederilor art. 2 alin. 1 lit. r din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările ulterioare.

Referitor la încălcarea dispozițiilor art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la emiterea Hotărârii nr. 2 din 11.01.2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, se arată următoarele:

Dispozițiile sus-amintite prevăd că "Consiliul Superior al Magistraturii este condus de un președinte, ajutat de un vicepreședinte, aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3 lit. a, care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit."

Recurenta învederează că numirea doamnei procuror G.D.P.I. în funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii, pentru un al doilea mandat, nesocotește dispozițiile legale în discuție.

Contrar aprecierilor recurentei, pârâtul susține că înnoirea mandatului doamnei procuror G.D.P.I. în funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii este în deplină concordanță cu aceste dispoziții legale, pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare:

Potrivit prevederilor art. 133 alin. 3 din Constituția României, republicată, „Președintele Consiliului Superior al Magistraturii este ales pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit, dintre magistrații prevăzuți la alineatul (2) litera a.”

Se impune precizarea că magistrații prevăzuți la alin. 2 lit. a) sunt cei 14 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, aleși în adunările generale ale magistraților și validați de Senat; aceștia fac parte din două secții, una pentru judecători - compusă din 9 judecători, și una pentru procurori - compusă din 5 procurori.

Textul constituțional este preluat la art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „ Consiliul Superior al Magistraturii este condus de președinte, ajutat de un vicepreședinte,

aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3 lit. a), care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit”

În speță, trebuie lămurit sensul expresiei „mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit”, fiind necesar a se clarifica dacă un membru al Consiliului Superior al Magistraturii poate fi ales președinte sau, după caz, vicepreședinte pe durata unui singur mandat, pe durata a două mandate sau chiar pentru mai mult de două mandate, fiecare de câte un an.

Apreciază că rezolvarea acestei probleme este oferită de interpretarea literală, logică și sistematică a prevederilor constituționale și a celor din Legea nr. 317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, potrivit art. 133 alin. 3 din Constituția României, republicată: „Președintele Consiliului Superior al Magistraturii este ales pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit, dintre magistrații prevăzuți la alineatul (2) lit. a)”.

Legiuitorul constituant reglementează, așadar, o interdicție de reînnoire a mandatului de președinte al C.S.M.; în lipsa vreunei precizări care să lămurească sensul juridic al expresiei „ce nu poate fi reînnoit”, apreciem că pentru clarificarea acesteia este utilă raportarea la alte dispoziții constituționale care reglementează exercitarea unor funcții în autorități publice consacrate de Legea fundamentală, precum și o interpretare literală a dispoziției constituționale analizate.

Sub primul aspect, se au în vedere prevederile 140 alin. 4 teza I din Constituția României, republicată, potrivit căroră: „Consilierii de conturi sunt numiți de Parlament pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit. (...)”.

În același timp, potrivit art. 142 alin. 2 din Constituția României, republicată: „Curtea Constituțională se compune din nouă judecători, numiți pentru un mandat

de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit”.

Analiza corelată a prevederilor art. 133 alin. 3, art. 140 alin. 4 teza I și art. 142 alin. 2, conduce, indubitabil, la concluzia că legiuitorul constituant distinge între interdicția de înnoire a mandatului, reglementată pentru judecătorii Curții Constituționale și consilierii Curții de Conturi, și o interdicție de reînnoire a mandatului, instituită pentru funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii.

Operând această distincție și reglementând doar interdicția de reînnoire a mandatului funcției de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii, Legea fundamentală admite, *per a contrario*, posibilitatea de înnoire a mandatului, ceea ce înseamnă că un membru al Consiliului poate fi ales președinte și pentru un al doilea mandat; precizăm, în acest context, că, potrivit Dicționarului explicativ al limbii române (Ediția a II-a, 1998, Editura Univers Enciclopedic), unul dintre sensurile verbului „a înnoi” este acela de „a face încă o dată”, „a relua o acțiune”.

Pe de altă parte, tot pe cale de interpretare literală poate fi lămurit complet și sensul interdicției de reînnoire a mandatului, reglementată de art. 133 alin. 3 din Constituția României, republicată.

În acest sens, precizează că, potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, verbul „a reînnoi” înseamnă „a schimba din nou” sau „a înnoi încă o dată”; în aceste condiții, alegerea unui membru al Consiliului pentru un al treilea mandat de președinte ar constitui, în mod evident, o reînnoire a mandatului, fapt interzis de Legea fundamentală.

Soluția potrivit căreia un membru al Consiliului Superior al Magistraturii poate fi ales președinte și pentru un al doilea mandat se desprinde și din interpretarea dispoziției constituționale privind alegerea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, în relație cu prevederile

Legii fundamentale referitoare la alegerea Președintelui României.

Astfel, referitor la alegerea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, art. 133 alin. 3 din Constituția României, republicată, prevede că: „Președintele Consiliului Superior al Magistraturii este ales pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit, (...)”.

În același timp, urmărind să instituie interdicția îndeplinirii funcției de Președinte al României de către aceeași persoană mai mult de două mandate, indiferent dacă acestea sunt succesive sau nu, art. 81 alin. 4 din Legea fundamentală stipulează, fără echivoc, că: „Nicio persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive”.

Dacă legiuitorul constituant ar fi urmărit să instituie și în privința membrilor C.S.M. interdicția de a îndeplini funcția de președinte al Consiliului mai mult de un mandat, consideră că ar fi reglementat acest lucru în aceeași manieră neechivocă.

Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, extinde interdicția de reînnoire a mandatului și asupra funcției de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii; așa cum s-a arătat mai sus, potrivit art. 24 alin. 1 din această lege, „Consiliul Superior al Magistraturii este condus de președinte, ajutat de un vicepreședinte, aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3 lit. a), care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit”.

Fiind dincolo de orice îndoială că înțelesul interdicției de reînnoire a mandatului de vicepreședinte nu poate fi decât același cu cel al interdicției de reînnoire a mandatului de președinte, desprins din interpretarea sistematică și literală a dispozițiilor constituționale, considerațiile anterioare sunt pe deplin

valabile și pentru mandatul în funcția de vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii C.S.M.

Pârâtul a apreciat că atât Constituția, cât și Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, permit ca un magistrat membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii să exercite funcția de președinte sau, după caz, funcția de vicepreședinte al C.S.M. pentru un mandat de un an, care poate fi înnoit (pe aceeași durată).

La 10.02.2010, a formulat cerere de intervenție în interesul reclamantei Centrul de Resurse Juridice, solicitând admiterea cererii principale și a cererii de intervenție accesorii.

În motivare, intervenientul a arătat că, potrivit art. 7 alin. 5 din Legea nr. 317/2004, republicată: "(5) Nu pot fi aleși membri ai C.S.M. judecătorii și procurorii care au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 sau au colaborat cu acestea ori cei care au un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege".

Judecătoarea membră a C.S.M. F.B. a colaborat cu fosta Securitate fără a se considera, conform unei hotărâri judecătorești irevocabile, că a făcut poliție politică. A dobândit calitatea de membru C.S.M. înainte de intrarea în vigoare a textului de lege citat. A păstrat această calitate, deși nu întrunește condițiile cerute de lege, întrucât legea nu retroactivează în ceea ce privește calitatea sa de membru C.S.M.

Hotărârea adoptată de Plenul C.S.M. la data de 1 ianuarie 2010 a fost emisă însă sub imperiul Legii nr. 317/2004 și trebuie să se supună întrutotul dispozițiilor acesteia, în vigoare la data emiterii sale (*tempus regit actum*). Nu se poate adopta un act administrativ cu ignorarea dispozițiilor legii în vigoare la data emiterii sale. Sancțiunea pentru un astfel de act trebuie să fie nulitatea.

Astfel, membrul C.S.M. care candidează la funcția de conducere trebuie să îndeplinească toate condițiile de validitate prevăzute de această lege, după care funcționează în prezent C.S.M., chiar dacă dobândirea calității de membru s-a făcut în temeiul unui act normativ diferit. Ca urmare, acei membri C.S.M. care au colaborat cu fosta Securitate, (indiferent dacă au făcut sau nu poliție politică întrucât art. 7 din Legea nr. 317/2004 nu distinge în această privință) nu pot să accedă la funcții de conducere ale C.S.M., întrucât nu întrunesc condițiile stabilite de lege pentru calitatea de membru C.S.M., urmând ca la expirarea mandatului obținut în trecut sub imperiul altui text de lege să nu mai aibă posibilitatea de a mai dobândi un nou mandat.

Ipoteza în care un membru C.S.M. colaborator al fostei Securități ar putea să dobândească legal o funcție de conducere în cadrul C.S.M. ar lipsi de efecte art. 7 alin. 5, citat mai sus, încălcând acest text de lege.

În consecință, este inacceptabilă menținerea ca valabilă a Hotărârii nr. 1/11.01.2010, prin care a judecătoarea F.B. a fost aleasă președinta C.S.M., întrucât este de notorietate calitatea sa de colaboratoare a fostei Securități. Această hotărâre este contrară dispozițiilor art. 7 alin. 5 din Legea nr. 317/2004. Plenul C.S.M. a modificat în acest caz dispozițiile acestei legi, fapt nelegal și neconstituțional, întrucât C.S.M. nu are posibilitatea să modifice legile emise de Parlament prin hotărârile sale. Ca urmare, F.B. și orice alt membru C.S.M., care s-ar dovedi a fi fost membru al fostei Securități, nu mai pot să accedă la funcții de conducere după intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 7 alin. 5, chiar dacă singurul motiv pentru care își păstrează calitatea de membru C.S.M. până la expirarea mandatului, este aplicarea unui principiu constituțional, al neretroactivității legii. Dar, aplicarea acestuia nu trebuie

să ducă la neaplicarea textului de lege nici în viitor. Mandatul membrului C.S.M. fost colaborator al securității, chiar dacă a început sub imperiul altei legi, și nu se poate încheia datorită dispozițiilor mai restrictive a legii noi în virtutea principiului neretroactivității, totuși continuă să se exercite sub imperiul legii noi, care, dacă îi restrânge accesul la chiar la dobândirea unui nou mandat de membru C.S.M., cu atât mai mult trebuie să îi restrângă accesul la funcții de conducere al C.S.M. În caz contrar, înseamnă că mandatul ar funcționa în virtutea unui text de lege care nu mai există și cu ignorarea textelor de lege în vigoare. Or, acest lucru este inadmisibil într-un stat de drept.

De asemenea, nu trebuie ignorat scopul pentru care a fost introdusă această dispoziție în lege. Este clar că s-a urmărit ca între membrii C.S.M. să nu se regăsească persoane a căror moralitate sau demnitate este îndoielnică, și dacă acest lucru se întâmplă datorită aplicării unui principiu constituțional, aceasta nu înseamnă că precauția expresă a textului de lege nu trebuie să se aplice nici după intrarea sa în vigoare. Ca urmare, hotărârile C.S.M., inclusiv cele prin care se numesc membrii C.S.M. în funcții de conducere, trebuie să respecte în întregime dispozițiile Legea nr. 317/2004

Cu privire la Hotărârea C.S.M. nr. 2/11.01.2010, intervenienta arată că doamna G.D.P.I. a mai deținut funcția de vicepreședinte al C.S.M. în baza Hotărârii Plenului C.S.M. 2/10.01.2008. Legea nr. 317/2004 republicată, dispune în mod imperativ: "Consiliul Superior al Magistraturii este condus de președinte, ajutat de un vicepreședinte, aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3 lit. a), care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit".

Textul de lege nu distinge între mandate succesive sau cu pauză (*ubi lex*

non distinguit nec nos distinguere debemus). Ca urmare, un nou mandat de vicepreședinte pentru doamna procuror G.D.P.I. este ilegal, ea putând fi numită eventual în funcția de președinte al C.S.M.

Prin decizia nr. 1736/25.03.2010, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis excepția necompetenței materiale și a trimis cauza la Curtea de Apel București.

Prin încheierea din 17.11.2010, Curtea de Apel București a respins excepția inadmisibilității cererii ca neîntemeiată.

În ședința publică de la 05.11.2010, pârâtul a invocat excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a reclamantei și excepția lipsei de interes.

Curtea a respins excepția lipsei calității de reprezentant, iar prin sentința civilă nr. 4475/11.11.2010 a admis excepția lipsei de interes și a respins acțiunea pe cale de consecință.

Prin decizia nr. 1907/31.03.2011 Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal a admis recursul declarat de reclamantă, a casat sentința și a trimis cauza spre rejudecare la aceeași instanță.

Analizând actele dosarului în raport cu susținerile părților, Curtea de Apel a constatat că atât acțiunea cât și cererea de intervenție accesorie sunt neîntemeiate, pentru considerentele de mai jos.

În ce privește criticile comune aduse celor două hotărâri contestate, Curtea a reținut că reclamanta invocă motivarea lacunară a acestora, mai exact omisiunea de a se preciza care sunt motivele pentru care s-a optat pentru unul sau altul dintre candidați, simpla invocare a votului secret fiind insuficientă în opinia sa.

Analizând această critică, instanța observă că ambele hotărâri cuprind în preambulul lor suficiente elemente din care reiese necesitatea alegerii unui președinte, respectiv vicepreședinte, numele persoanelor care au candidat, temeiul legal, precum și mențiunea că

alegerea s-a făcut prin vot direct și secret. Așadar, cele două hotărâri îndeplinesc întru totul condiția motivării lor, prevăzută de art. 29 alin. 4 din Legea nr. 317/2004. În plus, Curtea a apreciat că susținerile reclamantei tind la concluzia că în motivarea hotărârii trebuia menționate numele persoanelor care au votat și eventual opțiunile lor, însă o asemenea mențiune ar fi echivalat cu încălcarea prevederilor imperative aceluiasi text legal, privitoare la caracterul secret al votului.

Referitor la criticile aduse hotărârii nr. 1 din 11 ianuarie 2010, Curtea a reținut că atât reclamanta, cât și intervenientul, invocă faptul că președintele ales ar fi colaborat cu Securitatea și, prin urmare, i se aplică interdicția prevăzută de art. 7 alin. 5 din Legea nr. 317/2004, probitatea sa morală fiind pusă la îndoială.

În examinarea acestor critici, Curtea are în vedere în primul rând conținutul textului legal invocat de reclamantă, conform căruia nu pot fi aleși membri ai C.S.M. judecătorii și procurorii care au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 sau au colaborat cu acestea ori cei care au un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege.

Interdicția de colaborare, instituită prin textul citat, trebuie definită prin prisma actelor normative în vigoare la data adopțării actului contestat, respectiv O.U.G. nr. 24/2008, care definește noțiunea de colaborator al Securității, stabilind totodată și procedura de stabilire a acestei calități.

În speță, președintele ales prin hotărârea nr. 1 din 11 ianuarie 2010 nu a fost declarat colaborator al Securității printr-o hotărâre irevocabilă pronunțată în baza O.U.G. nr. 24/2008 și nici printr-un act emis în baza reglementărilor anterioare. Prin urmare, respectiva persoană poate avea calitatea de membru C.S.M. și, implicit, de președinte al acestuia, ales

după procedura legală. Așa fiind, toate considerentele exprimate de reclamantă și de intervenientul accesoriu apar ca nefondate și nu pot constitui motive de nulitate a actului administrativ atacat. Aceste considerente, centrate pe suspiciunile ce planează asupra moralității persoanei în cauză și care ar putea eroda încrederea în organismul al cărei președinte este, nu pot constitui cauze de nulitate deoarece nu se încadrează în ipoteza textului citat mai sus, care este de strictă interpretare, datorită excepției pe care o reglementează.

Cu privire la hotărârea nr. 2 din 11 ianuarie 2010, Curtea reține că reclamanta și intervenientul invocă textul art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, conform căruia Consiliul Superior al Magistraturii este condus de președinte, ajutat de un vicepreședinte, aleși dintre judecătorii și procurorii prevăzuți la art. 3 lit. a), care fac parte din secții diferite, pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit.

Din probele administrate reiese că, prin hotărârea Plenului C.S.M. nr. 2/10.01.2008, G.D.P.I. a fost aleasă în funcția de vicepreședinte pentru un mandat de un an, începând cu data de 12.01.2008. Rezultă că mandatul expira în anul 2009 și, conform art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, nu putea fi reînnoit. Deși expresia „reînnoit” aleasă de legiuitor este cel puțin imprecisă, Curtea a apreciat că înțelesul acesteia trebuie stabilit prin interpretarea logică și gramaticală a sintagmei „pentru un mandat de un an, ce nu poate fi reînnoit”. Această sintagmă trebuie interpretată în sensul că mandatul de un an, pentru care este ales președintele sau vicepreședintele nu poate fi continuat, imediat și fără nicio întrerupere, pe o durată identică cu cea a primului mandat.

Contrar susținerilor reclamantei, reiterate în esență și de intervenientul accesoriu, textul analizat mai sus nu interzice exercitarea unui alt mandat, ci doar

„reînnoirea” primului. Altfel spus, se pot exercita două mandate, cu condiția ca acestea să nu fie succesive, deoarece numai în acest caz este vorba de o „reînnoirea” primului mandat. În orice caz, în opinia Curții, nu se poate afirma logic și corect din punct de vedere semantic, că exercitarea unui al doilea mandat este de fapt reînnoirea unui mandat exercitat cu unul sau mai mulți ani înainte.

Pe de altă parte, este de observat că, dacă legiuitorul ar fi intenționat să interzică un al doilea mandat indiferent de situație, ar fi folosit expresia „un singur mandat” sau o altă expresie echivalentă și lipsită de orice urmă de echivoc. Or, în

lipsa unei asemenea exprimări, Curtea a apreciat că nu există argumente valabile care să interzică exercitarea unui al doilea mandat de președinte sau vicepreședinte al Consiliului.

Pentru considerentele de mai sus, Curtea a constatat că atât acțiunea, cât și cererea de intervenție sunt neîntemeiate, dispunând respingerea lor.

**Rubrică realizată de
judecător Paula Andrada Coțovanu,
Curtea de Apel Pitești
și
judecător Dragoș Călin,
Curtea de Apel București**